

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 [POPŻ] współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym.

PO PŻ przyczyniać się będzie do ograniczania ubóstwa poprzez zwiększenie bezpieczeństwa żywnościowego osób najbardziej potrzebujących i realizację działań na rzecz włączenia społecznego.

Pomoc w ramach PO PŻ kierowana jest do tych osób i rodzin, które z powodu niskich dochodów nie mogą zapewnić sobie/rodzinie odpowiednich produktów żywnościowych (posiłków) i dlatego też trafiać będzie do ograniczonej liczby osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji (określonej przesłankami z art. 7 ustawy o pomocy społecznej oraz poziomem dochodów odniesionych do procentowej wartości odpowiedniego kryterium dochodowego określonego w tej ustawie), stanowiąc systematyczne wsparcie. Pomoc udzielana będzie w postaci artykułów spożywczych lub posiłków, które będą przekazywane osobom najbardziej potrzebującym bezpłatnie.

Organizacje realizujące proces dystrybucji artykułów spożywczych wśród osób najbardziej potrzebujących zobowiązane są prowadzić działania w ramach środków towarzyszących mające na celu w szczególności:

1. włączenie osób doświadczających deprivacji materialnej w funkcjonowanie społeczności lokalnych,
2. pomoc towarzyszącą niezbędną do zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych osób korzystających z pomocy żywnościowej (z wyłączeniem pomocy rzeczowej),
3. wzmacnianie samodzielności i kompetencji w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego.

Poza powyższymi działaniami realizowanymi w ramach działań statutowych organizacji, prowadzone będą również działania współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym w formie:

1. warsztatów kulinarnych dla różnych grup pokoleniowych z udziałem ekspertów kulinarnych, kuchmistrzów i dietetyków pokazujących różne możliwości przygotowania potraw i wykorzystania artykułów spożywczych,
2. warsztatów dietetycznych i dotyczących zdrowego żywienia,
3. programów edukacyjnych mających na celu zapoznanie z zasadami zdrowego odżywiania i przeciwdziałania marnowaniu żywności,
4. warsztatów edukacji ekonomicznej (nauka tworzenia, realizacji i kontroli realizacji budżetu domowego, ekonomicznego prowadzenia gospodarstwa domowego, z uwzględnieniem wszystkich finansowych i rzeczowych dochodów rodziny, w tym darów żywnościowych),
5. inne działania o charakterze indywidualnym i zbiorowym charakterze akcyjnym lub cyklicznym, mające na celu włączenie społeczne najbardziej potrzebujących wynikające z potrzeb zgłaszanych przez uczestników biorących udział w programie POPŻ.

Dodatkowo, każda z organizacji partnerskich regionalnych (OPR - np. Banki Żywności) i organizacji partnerskich lokalnych (OPL - m.in. organizacje partnerskie Banków Żywności) we współpracy z ośrodkami pomocy społecznej (OPS) zobowiązana jest:

1. dostarczać odbiorcom pomocy informacje o miejscach, w których osoby mogą skorzystać z działań w ramach projektów EFS oraz pomoc osobom potrzebującym w korzystaniu z takich działań,
2. współpracować z OPS w celu udzielenia pomocy osobom korzystającym ze wsparcia FEAD na drodze do aktywizacji społecznej,
3. oceniać w uzgodnieniu z OPS czy poszczególne osoby objęte pomocą żywnościową wymagają wsparcia aktywizacyjnego oraz informować odbiorców końcowych o możliwościach uzyskania takiego wsparcia ze środków EFS w poszczególnych regionach (informowanie o możliwości uczestnictwa w konkretnych projektach),
4. kierować osoby zgłaszające chęć korzystania z pomocy żywnościowej do OPS celem oceny w zakresie możliwości objęcia wsparciem aktywizacyjnym.

Pomoc Żywnościowa jest dystrybuowana z Banków Żywności [Organizacja Partnerska Regionalna - OPR] do Organizacji Charytatywnych [Organizacji Partnerskich Lokalnych - OPL].

PODPROGRAM 2021 Plus

CELEM PROGRAMU jest zapewnienie najuboższym mieszkańcom Polski pomocy żywnościowej oraz uczestnictwa w działaniach w ramach środków towarzyszących w okresie luty 2023 - sierpień 2022, a jej celami szczegółowymi są:

1. organizacja i koordynacja sieci dystrybucji pomocy żywnościowej składającej się z organizacji partnerskich lokalnych, zwanych dalej **OPL**, zgodnie z zasadami POPŻ,
2. racjonalne zagospodarowanie artykułów spożywczych otrzymanych z OPO oraz z innych źródeł, na potrzeby udzielania pomocy żywnościowej osobom najbardziej potrzebującym,
3. przekazanie artykułów spożywczych osobom zakwalifikowanym do otrzymania pomocy żywnościowej zgodnie z zasadami POPŻ,
4. prowadzenie działań w ramach środków towarzyszących wśród osób najbardziej potrzebujących zakwalifikowanych do objęcia pomocą żywnościową, mających na celu włączenie społeczne.

OKRES DYSTRYBUCJI ŻYWNOSCI: luty 2023 - sierpień 2023

Pomoc żywnościowa dystrybuowana jest przez **Banki Żywności w Opolu** do Organizacji Partnerskiej Lokalnej [OPL] **na terenie województwa opolskiego** która przekazuje żywność bezpośrednio do osób potrzebujących.

KRYTERIA KWALIFIKOWALNOŚCI I SPOSÓB KWALIFIKACJI:

1. Pomoc w ramach POPŻ kierowana jest do tych osób i rodzin, które z powodu niskich dochodów nie mogą zapewnić sobie/rodzinie odpowiednich produktów żywnościowych (posiłków) i dlatego też trafiać będzie do ograniczonej liczby osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji życiowej (określonej przesłankami z art. 7 ustawy o pomocy społecznej oraz poziomem dochodów odniesionych do procentowej wartości odpowiedniego kryterium dochodowego określonego w tej ustawie - których dochód nie przekracza 220% kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej, **1707,20 PLN dla osoby samotnie gospodarującej i 1320,00 PLN dla osoby w rodzinie**, stanowiąc systematyczne wsparcie.

Pomoc udzielana będzie w postaci artykułów spożywczych lub posiłków, które będą przekazywane osobom najbardziej potrzebującym bezpłatnie.

2. Sposób kwalifikacji:[\[1\]](#)

- OPS będą wydawać osobom potrzebującym skierowania do otrzymania pomocy żywnościowej lub przekazywać OPL listy osób zakwalifikowanych do pomocy z POPŻ, pod warunkiem uzyskania zgody tych osób;
- OPL mogą w swoich siedzibach przyjmować oświadczenia od osób kwalifikujących się do przyznania pomocy żywnościowej [załącznik nr 5 do wytycznych]. Oświadczenia wraz z wypełnionym skierowaniem przekazywane będą do OPS, , który potwierdza do kwalifikowalność do przyznania pomocy;
- OPL mogą samodzielnie kwalifikować wyłącznie osoby bezdomne do udziału w POPŻ na podstawie podpisanego oświadczenia [załącznik nr 6 do wytycznych].

ZASADY PRZEKAZYWANIA ARTYKUŁÓW SPOŻYWCZYCH:

Pomoc żywnościowa jest przekazywana osobom najbardziej potrzebującym za pośrednictwem Organizacji Partnerskich Lokalnych **jako zestaw artykułów spożywczych w formie paczek żywnościowych lub posiłków.**

1. **Zestaw roczny artykułów spożywczych** obejmuje artykuły spożywcze w łącznej ilości ok. 9,2 kg w tym:

NAZWA ARTYKUŁU	ILOŚĆ SZTUK NA OSOBE	OPAKOWANIE JEDNOSTKOWE (KG/L)	ILOŚĆ KG NA OSOBE
CUKIER BIAŁY	2	1	2,00
MAKARON JAJECZNY	4	0,5	2,00
MLEKO UHT	2	1	2,00
OLEJ RZEPAKOWY	2	1	2,00
POWIDŁA ŚLIWKOWE	1	0,3	0,3
SZYNKA WIEPRZOWA	3	0,3	0,9

2. **Paczka żywnościowa** to minimum kilka artykułów spożywczych [co najmniej 3] z różnych grup towarowych wydawanych jednorazowo. Uznaje się za dopuszczalne aby organizacje jednorazowo wydawały artykuły żywnościowe bez ograniczeń co do minimalnej liczby produktów w pojedynczym wydaniu. Zestaw artykułów spożywczych na Podprogram 2021 Plus określony jest dla jednego odbiorcy końcowego, zarówno dla osoby samotnie gospodarującej jak i dla osoby w rodzinie. Pomoc żywnościowa w formie paczek żywnościowych powinna być wydawana osobom najbardziej potrzebującym równomiernie w trakcie całego okresu dystrybucji w Podprogramie 2021 Plus.
3. **Posiłek** to każdy posiłek przygotowany w OPL, np. jadłodajnie, schroniska dla osób bezdomnych] do tego przeznaczone: śniadanie, II śniadanie, obiad – w szczególności gorący posiłek, podwieczerek, kolacja]. posiłki do spożycia na miejscu są przygotowywane i wydawane w placówkach posiadających zaplecze kuchenne (m.in. w schroniskach dla bezdomnych, jadłodajniach, noclegowniach) z wyłączeniem świadczenia usług firm zewnętrznych (np. catering).
4. W przypadku gdy liczba osób uprawnionych do pomocy żywnościowej zgłaszających się w trakcie realizacji Podprogramu 2021 Plus jest większa niż do danej OPR/OPL będzie większa niż planowana, Instytucja Zarządzająca dopuszcza zmniejszenie zestawu rocznego dla 1 osoby, **nie więcej jednakże niż do 80% jego całkowitej ilości (tj. do ok. 7,36 KG)**. W zestawie należy w miarę możliwości uwzględnić produkty ze wszystkich 6 grup artykułów spożywczych.
5. W uzasadnionych sytuacjach np. stan zdrowia lub indywidualne potrzeby żywnościowe można

- zmienić artykuł spożywczy na inny w odpowiedniej proporcji lub zwiększyć liczbę opakowań.
6. W przypadku rodzin z dziećmi dopuszcza się zwiększenie liczby opakowań artykułów spożywczych do potrzeb rodzin.
  7. **Żywność jest wydawana osobom potrzebującym w ramach POPŻ nieodpłatnie.**

SKŁADANIE SKARG PRZEZ OSOBY NAJBARDZIEJ POTRZEBUJĄCE:

Każda osoba potrzebująca ma prawo złożenia skargi dotyczącej sposobu dystrybucji żywności do lokalnego Banku Żywności, następnie do Federacji Polskich Banków Żywności z siedzibą w Warszawie albo do Instytucji Zarządzającej - Ministra Rodziny i Polityki Społecznej.

DZIAŁANIA TOWARZYSZĄCE:

Działania realizowane przez Bank Żywności na rzecz podopiecznych OPL, przy współpracy z OPL i OPS:

- warsztaty kulinarne;
- warsztaty edukacji ekonomicznej;
- warsztaty dietetyczne;
- warsztaty niemarnowania żywności,
- inne działania o charakterze indywidualnym i zbiorowym charakterze akcyjnym lub cyklicznym, mające na celu włączenie społeczne najbardziej potrzebujących

Działania towarzyszące mogą odbywać się w formie stacjonarnej lub zdalnej: on-line, telefonicznej, wydawniczej.

Działania realizowane są w siedzibie organizacji biorącej udział w Podprogramie lub w miejscu wyznaczonym przez organizację na rzecz podopiecznych, którzy zostali zakwalifikowani do otrzymania pomocy żywnościowej, w pobliżu ich miejsca zamieszkania. Terminy oraz miejsca realizacji warsztatów znajdują się na stronach internetowych Banków Żywności.

Działania realizowane przez Organizacje Partnerskie Lokalne na rzecz podopiecznych to:

- włączenie osób doświadczających deprivacji materialnej w funkcjonowanie społeczności lokalnych, np.: zajęcia aktywizujące i wspólne inicjatywy na rzecz społeczności lokalnej, zmierzające do wyjścia z ubóstwa;
- grupy wsparcia dla różnych kategorii osób w trudnej sytuacji (np. osoby starsze, matki z dziećmi, osoby samotne);
- pomoc towarzysząca niezbędna do zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych - osób korzystających z pomocy żywnościowej (z wyłączeniem pomocy rzeczowej);
- pomoc w utrzymaniu higieny osobistej osobom bezdomnym;
- wsparcie psychologiczne/terapeutyczne osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Do udziału w działaniach towarzyszących ma prawo każda osoba, która otrzymała skierowanie z OPS do odbioru wsparcia żywnościowego w ramach POPŻ - ale nie znaczy to, że każda osoba musi z nich skorzystać. Konieczna jest współpraca z OPS w zakresie rzeczywistych potrzeb objęcia wsparciem działaniami osób, które korzystają z POPŻ. Działania nie mogą się pokrywać z działaniami prowadzonymi w ramach innych funduszy unijnych (EFS i PROW) w danym województwie, ale muszą być z nimi komplementarne.

Źródło: <https://www.gov.pl/web/rodzina/podprogram-2021-plus>

[1] W okresie epidemiologicznym OPS/OPL może kwalifikować w sposób zdalny na podstawie załączników 5.1, 6.1, 7.1

Zasady postępowania w okresie zagrożenia epidemiologicznego związanego z COVID-19 w ramach realizacji POPŻ Podprogram 2021Plus.

1. W celu minimalizacji ryzyka zarażenia, zaleca się kwalifikowanie przez OPS/OPL osób najbardziej potrzebujących do pomocy żywnościowej na podstawie przeprowadzonego wywiadu telefonicznego lub z wykorzystaniem innych dostępnych środków komunikacji elektronicznej. Pracownik ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku osób bezdomnych także przedstawiciel organizacji partnerskiej samodzielnie lub za pośrednictwem przedstawiciela innej placówki, wypełnia formularz skierowania, zgodnie z wzorem w załączniku nr 5.1 lub formularz oświadczenia zgodnie z wzorem nr 7.1 do Wytycznych IZ. Podpisany formularz przekazuje się w formie elektronicznej lub innej dostępnej formie do właściwej organizacji partnerskiej, która na jego podstawie udostępnia żywność osobie zakwalifikowanej.
2. W przypadku tymczasowego zawieszenia działalności organizacji wydających posiłki, osobom zakwalifikowanym do pomocy żywnościowej w formie posiłku, zaleca się udostępniać pomoc na wynos lub w formie paczek żywnościowych.
3. W przypadku osób bezdomnych, dopuszcza się zwiększenie liczby opakowań artykułów spożywczych, odpowiednio do potrzeb tych osób i możliwości OPR/OPL. Osoby bezdomne zgłaszające się do programu w okresie epidemiologicznym należy zakwalifikować na podstawie załącznika nr 6.1.
4. Przedstawiciele placówek, w których przebywają osoby bezdomne, takich jak: schroniska, noclegownie, hospicja itp. Nie należących do sieci organizacji partnerskich w ramach POPŻ, mogą w imieniu osoby/osób bezdomnych wypełniać i przekazywać oświadczenia bezpośrednio do organizacji partnerskich, jak również odbierać paczki z żywnością i przekazywać je osobom bezdomnym. Do odbioru paczki z żywnością z OPL uprawnieni są także funkcjonariusze służb takich jak m.in. WOT, Straż Miejska lub Ochotnicza Straż Pożarna.
5. Prowadząc dystrybucję żywności należy stosować środki ostrożności i stosować się do bieżących zaleceń służb sanitarnych.
6. Osoba wydająca żywność/dostarczająca żywność osobie uprawnionej zaznacza w formularzu stanowiącym załącznik nr 2 do Wytycznych IZ jakie artykuły spożywcze zostały dostarczone i potwierdza podpisem wydanie artykułów.
7. Jeśli pomoc żywnościowa została dostarczona przez pracowników innych instytucji lub służb niż organizacje partnerskie, listę wydanych artykułów spożywczych należy przekazać właściwej organizacji partnerskiej.